

چهار روز

معمای رشد ۸ در صدی

سید رضا فاطمی امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت می گوید: زیرساخت‌ها برای تحقق رشد ۸ در صدی اقتصاد وجود دارد؛ گر چه اگر رشد اقتصاد ایران در سال آ پنده به ۸درصد برسد، تازه اندازه کبک اقتصاد ایران به سال‌های ۹۶ و۹۷ خواهد رسید. اقتصاد ایران سال هاست که نرخ رشد ۸درصدی را انتظار می‌کشد، اما نتیجه تحقق این روپا، از دست‌دادن فرصت دهه ۹۰ با نرخ رشدی نزدیک به صفر بود که نشان از در جازدن دارد. حالا باز هم ششاهد تکرار همان وعده‌ها و گفته‌ها هستیم؛ در حالی که انتظار می‌رود شخص وزیر صمت برنامه و استراتژی صنعتی خود را برای تحقق اهداف کمی رشد بخش صنعت و معدن اعلام کند و آن را به اجرا بگذارد. در واقع، بعید است با رفع کامل تحریم‌ها نیز اقتصاد ایران در سال آینده بتواند رشد ۸ درصدی مداوم را تجربه کند، چراکه مهم استمرار این روند در طول یک دوره بلند مدت است نه یکی دو سال

واقعیت این استست که محیط کلان اقتصاد ایران دچار عارضه بی ثباتی و سسردرگمی سیاست‌گذاری‌ها شده و عملاً میزان تزاحم‌ها و موانع بر سر راه حرکت کلی اقتصاد زیاد است و فشار تحریم‌ها هم مزید بر علت شده است. اکنون شایسته است دولتمردان به این پرسش بیندیشند که با فرض برداشته‌شدن مانع تحریم‌ها، برنامه عملیاتی آنها برای رشد بالای اقصاد چیست؛ زیر اقصاد به خودی خود رشد نمی‌کند و ریشه‌دواندن درخت اقتصاد، نیازمند سرمایه‌گذاری‌های کلان در همه بخش‌هاست. اشتباه بزرگی است که فکر کنیم با برداشته‌شدن تحریم‌ها، اقتصاد ایران نجات پیدا می‌کند و خطاست اگر سطح چالش‌ها و مشکلات را به برخی اقدام‌های کوچکی اما پر سروصدا محدود سازیم. اقتصاد ایران در ابتدای ورود به قرن جدید، نیازمند پوست‌اندازی ساختار و سیاست‌هاست تا قد بکشد و مقاوم شود.

بهرماند

نقد خبر

نظرات آنلاین وام‌ها

خبر: محبوب صادقی، مدیر اداره اطلاعات بانک مرکزی از کاهش نسبت مطالبات معوق بانکی به ۷ درصد خبر داده و می‌گوید: بانک‌ها پس از ثبت ۱۰۰ مولفه اطلاعاتی و تأییدیه بانک مرکزی می‌توانند به هر متقاضی تسهیلات بدهند.

نقد: در ماه‌های اخیر شیوه نظارتی بانک مرکزی اسپینی به پیشینی تغییر کرده به نحوی که به جای ثبت اطلاعات پس از اعطای تسهیلات اطلاعات پیش از اعطای تسهیلات در سامانه ثبت می‌شود و پس از آن مجوز اعطای وام از سوی بانک مرکزی به فرد مورد نظر داده می‌شود. مبنای اعطای تسهیلات در بانکداری مدرن بر اعتبارسنجی استوار شده و بدیهی است وقتی گزینه تسهیلات نتواند مطالبات بانک را به موقع باز گرداند، رتبه اعتباری آن تضخیف می‌شود و راهی برای گریز از باز پرداخت اصل و سود تسهیلات نیز نخواهد داشت. در این شرایط، کاهش مطالبات معوق بانکی به ۷درصد هر چند خبر خوبی می‌تواند باشد، اما نباید غافل شد که برخی بانک‌ها برای دورزدن دوربین نظارتی بانک مرکزی به صورت صوری تسهیلات معوق خود را به شکل جاری تغییر می‌دهند در حالی که نسبت به وصول و اصل سود این تسهیلات ممکن است تردیده‌ای جدی وجود داشته باشد. دوربین نظارتی آنلاین وام بانکی باید به گونه‌ای کار کند که امکان دستکاری آن حتی توسط بانکداران وجود نداشته باشد و به مشتریان اطمینان داده شودد که عبور از چراغ قرمز جریمه سنگین دارد و خوش حساب‌ها واقعا شوقی می‌شوند.

آب

سدهای تشنه

با سپری شدن ۱۷۱ روز از سال آبی ۱۴۰۱–۱۴۰۰ (اول مهر تا ۱۲ اسفند ماه) مجموع حجم ذخایر آب در مخازن سدهای کشور به ۲۳.۳۶ میلیارد مترمکعب رسیده که نسبت

به مدت مشابه سال آبی گذشته ۱۷ درصد کاهش نشان می‌دهد.

به گزارش همشهری، بررسی وضعیت ورودی سدهای کشور حاکی از این است که ورودی آن به مخازن سدها در سال آبی جاری ۱۴.۷۱ میلیارد مترمکعب بوده که ۹درصد نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته کمتر است. البته بخشی از بارش‌ها که به‌صورت برف در ارتفاعات بوده، بعداز ذوب برف در ماه‌های آینده، باعث رشد ورودی‌ها خواهد شد.

میزان پرشدگی سدهای کشور ۴۶٫۲ درصد
میزان پرشدگی سدهای استان خوزستان ۵۲ درصد

دولت سید ابراهیم رئیسی، پس از گذشت ۷ماه از حیاتش نسخه خود برای احیای سلامت شبکه بانکی و البته مهار تورم را منتشر کرد. در این بسته سیاستی اعلام شده است: نقش بانک مرکزی از جبران‌کننده ناترازی دولت و بانک‌ها به بانک مرکزی مقتدر، شفاف و پاسخگو تغییر می‌کند. البته در برنامه اعلام شده، به افزایش استقلال بانک مرکزی به‌عنوان یکی از شروط لازم برای ارتقای کیفیت سیاستگذاری پولی برای مهار تورم، اشاره‌ای نشده‌است.

۱۶نشانه‌گذاری بانکی دولت

به گزارش همشهری، در برنامه تحولی مدنظر دولت ۱۶نشانه‌گذاری بانکی برای رسیدن به وضعیت مطلوب ترسیم شده که در ۳سطح سیاستگذاری و تنظیم گری، تأمین مالی مستمر و فراگیر تولیدکنندگان و خانوارها و سلامت بانکی می‌شود. این تغییر مسیر چه تحولی قرار است ایجاد کند و آیا نظام بانکی از گرداب مشکلات و باتلاق چالش‌ها نجات می‌یابد؟

دولت می‌گوید: در سطح سیاستگذاری و تنظیم‌گری بانکی، ۴هدف روشن شامل تحقق کامل بانکداری اسلامی، تقویت پول ملی، کاهش نرخ و نوسانات تورم، مهار و پیش‌بینی پذیری رشد نقدینگی و همچنین کاهش نسبت بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی از پایه پوی است.

تغییر دیگر بانکی مورد هدف دولت وضعیت کنونی پرداخت تسهیلات به شهروندان و بنگاه‌های اقتصادی است که شنشانه‌گذاری در این مسیر انجام شده است. نخست افزایش نقش تعهدات، تنوع شیوه‌های تأمین مالی و تسهیل دسترسی برای تولیدکنندگان و خانوارها، دوم افزایش سهم تولیدکننده‌های فعال جامانده از شبکه بانکی از کل تعهدات و تسهیلات بانکی و سوم، افزایش سهم خنوارها از کل تعهدات و تسهیلات برای تأمین مالی تقاضاهای مصرفی و سرمایه‌گذاری در مسکن و سرمایه انسانی. نشانه چهارم در این مسیر متوقف کردن ارانه تسهیلات براساس رابطه و جایگزینی ضابطه توسط بانک‌هاست و در ایستگاه پنجم هم

اقتصاد

همشهری برای نخستین بار منتشر می‌کند

نسخه نجات دولت برای بانک‌ها و سپر ضدتورمی

مقتضی و مجازات موارد پولشویی افزایش یابد.

چرخش بانکداران به فرمان دولت

الگوی مطلوب دولت برای ایجاد تحول در شبکه بانکی در نهایت باعث تغییر ریل و یک چرخش در ماوریت‌های بانک مرکزی و شبکه بانکی است که در برنامه اعلام شده دولت به‌عنوان چرخش‌های تحول آفرین یاد شده است. در این چرخش بزرگ قرار است در سال‌های باقی مانده از عمر دولت سید ابراهیم رئیسی، بانک مرکزی به جای جبران‌کننده ناترازی دولت و بانک‌ها به بانک مرکزی مقتدر، شفاف و پاسخگو تبدیل شود و از نرخ ارز به‌عنوان لنگر اسمی تورم هدف‌گذاری شده استفاده شود

و الگوی وام دهی بانک‌ها به جای تمرکز محض بر میزان تسهیلات و دادن وام براساس رابطه‌ها، به یک تأمین مالی مستمر، فراگیر و پایتاب به تولیدکنندگان و خانوارها تغییر کند.

دولت می‌گوید: در چرخش مورد نظر خود به دنبال این استت که نظام بانکی از جایگاه منززل‌کننده بازارهای مالی و اقتصاد فاصله بگیرد و به جای تأمین مالی بخش‌های غیرمولد به نظام بانکی در خدمت تأمین مالی تولید و طرح‌های توسعه‌ای تغییر مسیر دهد. چرخش دیگر تغییر دیده بان‌ی دوربین نظارتی بانک مرکزی و شبکه بانکی از نظارت محور مبتنی بر کمیّت‌ها و پیشینی به نظارت کلان، قاعده محور و مبتنی بر کیفیت و پیشینی

تحمیل هز ینه به بانک‌مرکزی ممنوع
دولت می‌گوید: متعهد است که هزینه‌های خود را به بانک مرکزی تحمیل نکند؛ اما چگونه؟ دولت قرار است این ۴گام را بردارد:

۱ ممنوعیت الزام بانک مرکزی به خرید ارزهای دولت از طریق تغییر نقش بانک مرکزی از خریدار ارزهای دولت

۳ به‌عملیّت فروش این‌ارزها در بازار با پیشنهاد اصلاح قانون پولی و بانکی

۲ تکلیف دولت به انتشار اوراق بهادار درون سالی برای مدیریت جریان

از دسترس بانک مرکزی

مرکز پژوهش‌های مجلس نظر داد

منافع اقتصادی تغییر ساعت رسمی

خواب و بیداری منجر می‌شود و این موضوع روی سلامتی افراد جامعه تأثیر دارد، درحالی‌که در کشورهای اسلامی نظیر ایران، تنظیم فعالیت‌های افراد علاوه بر زمان محلی با زمان خورشیدی نیز تنظیم می‌شود. در ایران اسلامی، انجام افروض دینی، مبتنی بر تغییرات طلوع و غروب آفتاب است و آغاز فعالیت‌های روزانه افراد به اوقات شرعی نزدیکتر است.

مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام کرده است: پزشکان و اطبا معتقدند، بهترین زمان تنفس صحگاهی براساس ساعات فیز یولوژیک ساعت ۴ و پهنه‌ترین زمان آغاز فعالیت روزانه ساعت ۸-۷ صبح است، بنابراین این به‌نظر می‌رسد، آسیب مرتب ناشی از تغییر ساعت در ایران به گستردگی کشورهای اروپایی نیست.از سوی دیگر، اجرای طرح تغییر ساعت نقش زیادی در کاهش مصرف انرژی برق دارد.

به زعم مرکز پژوهش‌های مجلس تغییر ساعت رسمی کشور بین یک تا ۳درصد در مصرف برق تأثیر دارد.

بازوی تحقیقاتی مجلس با استناد به این موضوع پیشنهاد کرده است طرح برای سلامتی افراد داشته باشد اعلام کرده است: علت مخالفت کشورهای اروپایی با تغییر ساعت رسمی این است که به تغییر ساعت

حمل و نقل

روّیای پیوند آهنگین ایران و عراق تعبیر می‌شود؟

مین‌روبی در کریدور ریلی شلمچه –بصره

نزدیک به ۴۴سال از طرح اولیه احداث راه‌آهن ۳۲کیلومتری شلمچه بصره می‌گذرد و همچنان موانعی در مسیر برقراری این پیوند وجود دارد که مانع تحقق این روّیای ۴۴ساله شده است. هزینه ساخت پل، مین‌روبی و احداث مسیر ریلی شلمچه تا بصره حدود ۱۰۰ میلیون یورو برآورد می‌شود و دولت سیزدهم برای شکستن طلسم احداث این خط ریلی وارد عمل شده است.

به گزارش همشهری، ایران و عراق در سال ۱۳۵۶ و در شرایطی که تنش‌های سیاسی میان ۲ کشور بالا گرفته بود، توافقی انجام دادند تا حلقه مفقوده کریدور ریلی غرب آسیا را با مشارکت یكدیگر و اتصال شلمچه ایران به بصره عراق بر طرف کنند؛ این توافق در مجالس ۲ کشور نیز به تصویب رسید؛ اما نه قبل از انقلاب برای آن قدمی برداشته شد و نه بعد از اتمام حمله رژیم بعث به ایران. کسی به سراغ این توافق رفت. عاقبت، به‌دنبال سقوط صدام حسین و رژیم بعث عراق در سال ۲۰۰۳میلادی، ایده پردازی برای احیا و اجرای این توافق قوت گرفت و به‌تدریج اقدامات عملی نیز چاشنی این ایده‌ها شده؛ اما باوجود نظر موافق ۲طرف، باز هم این مسیر ۳۲کیلومتری احداث نشد.

قطعه حیاتی در حمل‌ونقل اقتصادی

ابراهیم محمدی، کارشناس حمل‌ونقل و ترانزیت ریلی در این‌باره می‌گوید: راه‌آهن شلمچه –بصره حلقه مفقوده‌ای است که می‌تواند ایران را به غرب آسیا و سواحل مدیترانه، راه‌آهن حجاز –اردن و همچنین عبثات عالیات متصل کند و از سوی دیگر عراق را به خط آهن ابریشم و کشورهای شرق آسیا ازجمله چین، هند و پاکستان متصل خواهد ساخت که قطعاً ارزان‌ترین و اقتصادی‌ترین مسیر حمل‌ونقل بین عراق و این کشورها خواهد بود.

طبق توافقات اولیه مقامات سیاسی و مسئولان وزارت راه و شهرسازی ایران با جمهوری عراق، ساخت یک دهانه پل روی اروندرود به طول ۷۰۰متر سهم ایران و ساخت ۲۲ کیلومتر خط ریلی از صفر مرزی تا بصره بر عهده عراق بود. این موضوع بارها در توافقات مسئولان ۲ کشور مطرح شد.

باقر جابسر الزبیدی، وزیر حمل‌ونقل عراق در جلسه مورخ ۱۰دی‌ماه ۱۳۹۳ با وزیر وقت راه و شهرسازی کشورمان، احداث این خط را مسیری راهبردی در تحقق احیای راه ابریشم دانست و گفت: توافق ایران و عراق برای ساخت راه‌آهن شلمچه-بصره مزیت‌های زیادی برای هر دو کشور دارد و ازجمله عراق را به شرق آسیا و چین متصل می‌کند. از نسوی دیگر ایران نیز به کشورهای غرب آسیا و سوریه و اردن متصل خواهد شد.

خط ریلی شلمچه –بصره روی دست‌انداز

عباس اخوندی، وزیر استسق و وزارت راه و شهرسازی نیز ۲۴فروردین در ۱۳۹۴ در سفری به جمهوری عراق و دیدار با همتای خود در این کشور، بر لزوم تسریع در ساخت این پروژه تأکید کرد. اخوندی گفت که عزم و اراده سیاسی ۲ کشور بر ساخت این قطعه قرار گرفته و ما باید هرچه سریع‌تر این مسیر را زیر بار ترافیکی ببریم تا ۲ کشور از مواهب آن بهره‌مند شوند. حسن روحانی، رئیس‌جمهور سابق نیز ۱۷فروردین ۱۳۹۸، مراسم استقبال رسمی از رئیس‌جمهور عراق با اشاره به امکان ایجاد چند کریدور و گذرگاه ریلی بین ۲کشور قمت: فعلاً عزم و اراده ۲ کشور روی ساخت گذرگاه مرزی ایران و عراق از طریق راه‌آهن شلمچه –بصره قرار گرفته است و مسئولان دو کشور سریع‌تر این مسیر را احداث و افتتاح کنیم. باوجوداین، همچنان مذاکرات در سایه تردیده‌های ۲کشور متوقف ماند و پیش‌ترتی نداشت. گاهی عراقی‌ها صلاحیت شرکت‌های پیمانکار ایرانی را زیر سؤال بردند و گاهی بنیاد مستضعفان به‌دلیل تردید قبلی عراقی‌ها در صلاحیت شرکت‌های تابعه‌اش، اجازه حضور دیگر شرکت‌های خود را در اجرای طرح‌های مربوط به این خط‌آهن نگا داد. در سایه بی‌عملی مسئولان سیاسی و اقتصادی ۲کشور و گاه در فضاسازی‌های رسیانه‌های جریان‌های مخالف متناقض ۲ملت، این فرایند پیشرفت چندانی نیافت و در حد طرح و مذاکره باقی ماند.

تلاش دوباره برای احداث کریدور ریلی

با شروع کار دولت سیزدهم، مقامات ارشد سیاسی ۲کشور ایران و عراق، یکی از اولویت‌های کاری خود را توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقلی بین ۲کشور و ازجمله، ایجاد و ساخت کریدور شلمچه –بصره اعلام کرد.دعانده، حالا بعد از سال‌ها مذاکره و توافقات بدون نتیجه عملی، در سفر اخیر وزیر راه و شهرسازی به عراق، یک‌بار دیگر برای عملیاتی‌شدن این‌ پروژه توافق شده است.

به گزارش صدواسیما، رستم قاسمی، وزیر راه و شهرسازی با اشاره به توافقات خوب و گسترده ۲ کشور در حوزه راه از جمله همکاری‌های ریلی، ترانزیت زمینی و حمل‌ونقل هوایی و امضای توافقنامه جامع در این بخش می‌گوید: دیدار خوبی با همتای عراقی و مسئولان دیگر کشور عراق داشتیم و امیدواریم هرچه زودتر، زمینه اجرایی شدن توافقاتی قی‌مایین و ازجمله ساخت راه‌آهن شلمچه –بصره فراهم شود. ایرج مسجدی، سفیر ایران در بغداد نیز ساخت این مسیر را گامی بلند در ارتقای روابط اجتماعی و اقتصادی ایرانیان و مردم عراق می‌داند و می‌گوید:

علاوه بر توسعه ابعاد و همکاری‌های ترانزیتی بین ۲کشور، سالانه میلیون‌ها زائر مشتتاق عراقی می‌توانند برای زیارت به کشورمان بیایند و همچنین زائران ایرانی نیز می‌توانند از طریق ریل نیز خود را به عبثات عالیات و شهرهای زیارتی ترکیه و لبنان و نجف برسانند. سیدمیعاد صالحی، مدیرعامل شرکت راه‌آهن نیز که در معیت وزیر راه و شهرسازی به عراق رفته معتقد است: ساخت پل متحرک بین درواخانه مرزی اروند و مین‌روبی در طول ۱۵ تا ۲۰کیلومتر مسیر، مهم‌ترین چالش است و ساخت مسیر ریلی ۲۲کیلومتری با توجه به توان عملی و اجرایی شرکت‌های ایرانی و عراقی اقدامی سخت و پیچیده نیست.

طبق محاسبات کارشناسان، هزینه ساخت پل، مین‌روبی و مسیر ریلی شلمچه تا بصره حدود ۱۰۰ میلیون یورو به نرخ امروز است؛ اما تکمیل این کریدور ریلی می‌تواند ایران را علاوه بر بازار عراق و عبثات عالیات، به عربستان، اردن، سوریه و دیگر کشورهای غرب آسیا و سواحل مدیترانه و عراق را نیز به پاکستان، هند، چین و کشورهای شرق آسیا متصل کند و سالانه میلیارد‌ها دلار درآمد را نصیب ۲کشور سازد.